

šijo, ki jim je vojna izprememba dolgočasna življenja, in končno še ti, ki skriti pod različnimi plašči in uniformami žele pogin ruske države. To je javno mnenje, ki se danes razburja, kriči in zahteva, da naj Rusija aktivno poseže v balkanske dogodke.

BOJ ALBANCEV NA MRDARJIH.

9000 Albancev je naskočilo na Mrdarjih v bližini Prepolca srbsko infanterijo in so s tem povzročili, da so Srbi napovedali vojno en dan prej, kakor je bilo nameravano. Očividno popisuje ta boj v »Vossische Zeitung«: Srbske čete so mirno čakale, da bi jim vrhovni poveljnik prebral vojno proklamacijo. Nihče ni mislil, da se bo vojna pričela tako naglo, brez napovedi. Albanci, ki so bili na meji, so se na večer 17. oktobra popolnoma mirno pomenkovali z našimi vojaki: »Da, da, vojna. Kadimo mirno naš tobak in počakajmo, kaj nam zapove naš padišah in vam vaš kralj. Potem pa, kakor bog hoče.«

Ali prihodnje jutro, na vse zgodaj, je navalila ogromna četa Albancev na našo infanterijo. Pogumno so prodirali, čez trupla padlih in bolj in bolj so se bližali našim prednjim vrstam. Na enem krilu je bil boj že od moža do moža, z nasajenimi bajoneti so šli drug proti drugemu. Čeprav so naši bataljoni potiskali Albance nazaj, vzlic temu smo dobili povelje, da se umakemo. Prvi trenutek nam je bilo to povelje neumljivo, ali ubogati je bilo treba. Infanterija se je pričela umikati, Albanci so prodirali. Ko se je infanterija umaknila skoraj že za pol kilometra, tedaj smo dobili povelje, naj se hitro umaknemo. Naš poveljnik je hotel najbrže infanterijo popolnoma ločiti od Albancev, da bi lahko poslal artiljerijo v boj. Ta načrt je uspel silajno. Hitro umikanje naše infanterije je zvalilo Albance v bližino 100 metrov k naši artiljeriji, ki je bila doslej skrita. Trenutek pozneje in že so topove kroglice grozno žele med Albanci. Kupoma so padali Albanci. Besno, razjarjeno tuljenje Albancev je bilo skoraj tako silno, kakor grmenje topov. Po zraku so frčale roke, noge, glave in kosi mesa.

Ko je potihnilo grmenje topov, ni bilo bojno polje pokrito s trupli, temveč z razčesanimi udi. Kar je bilo še ostalo Albancev, so bežali v divjem teku, ali komaj tretjina je odnesla življenje.

OSVOJITEV SKOPLJA.

Cesta iz Skoplja v 23 kilometrov oddaljeno Kumanovo vodi po valovitem, gričastem svetu. Odkar se pretaka ves promet na srbsko mejo po železnici, služi cesta skoro izključno kmetom iz bližnje okolice, ki dovažajo svoje blago v mesto, in je močno zanemarjena: mostovi so napol razpadli, jarki zasuti. Po leti se gre in vozovi se ogibljejo razdrpanih mest kar počez po polju; ampak ob slabem vremenu, po zimi, po deževju ali kadar kopni sneg, je pot tudi za kmečko vprego z voli jako naporna. Selišča kraj ceste se razprostirajo jako široko, spleteni plotovi obdajajo posamezne hiše, tuintam so posajeni vmes beli gradiči mahomedanskih begov, po navadi v dve nadstropji zidani. Kumanovo ima v svojih okrajnih delih povsem vaški značaj: dolge vrste kmečkih domov, z vrtovi na cesti; v središču, v bazarju, kjer se v pestri mešanici penja evropsko blago in izdelki domačega dela ter živila, se vzdigajo poleg lesenih bajt moderna, večnadstropna poslopja, z jarkimi barvami prebarvana. Prostran trg je prevlečen s tlakovanimi pasovi, ki varujejo pešca globokega blata. Kedar zahaja solnce, se vračajo čede s pašnikov: voli, krave in drobnica se pomikajo v dolgih procesijah v svoje hleve in spremlja jih dolge vrste gosi.

Kumanovo je v živahnejšem gospodarskem prometu z vnanjim svetom kot druga makedonska mesta. Proti vzhodu se odcepi cesta na bolgarsko mejo, na Egri Palanko, Kjustendil in od tam na Sofijo. Kumanovski kolodvor stoji nekaj kilometrov zunaj mesta.

Po tem valovitem svetu je prodirala srbska vojska, ko je porazila Turke pri Kumanovem. Proti zapadu se vlečejo zeleni vrhovi Črne gore (Kara dag; ne zamenjati z deželo enakega imena); na nje pobočju leži Skoplje (turško Uesküb). Skoplje je spleteno z velikimi spominj na srbsko zgodovino. Srbski kralj Nemanja, ustanovnik stare srbske dinastije, je iztrgal mesto Bizantincem, ki so si ga pozneje zopet osvojili. Car Stjepan Dušan Silni si je izbral Skoplje za prestolico srbskega carstva in v tem mestu je zboroval leta 1357 državni zbor ki je sklenil stari srbski zakonik. S propadom srbske državne samostojnosti je tudi Skoplje obubožalo in postalo neznanost. Povzpelo se je zopet s preselitvijo vilajetne uprave iz Prištine in prav posebno z zgradbo železnice iz Soluna do Mitrovice, kateri se je pozneje pridružila še proga iz Skoplja na srbsko mejo; do Vranja, v Niš in Beograd, ki je zvezala Makedonijo z Evropo. Prebivalstvo je naraščalo in vlada je podpirala naseljevanje bosanskih mohamedancev. Vzlic temu je krščansko prebivalstvo v večini.

Skoplje je bilo desetletja eno najrazbijejnejših torišč narodnih in verskih bojev med kristjani, zlasti med Bolgari in Srbi. Ustanovitve srbske škofije je zadela ob najhujši odpor eksarhata, bolgarskega cerkvenega poglavarstva, in tudi pravoslavni Grki so bili vsi iz sebe. Ti boji se niso izvajali s svetim pis-mom, ampak z ognjem in mečem in kronika političnih pobojev in požigov je bila nepregledna.

Dočim ima bazar na pobočjih Gradu povsem orientalski značaj, je okolo kolodvora na zapadnem koncu zraslo moderno evropsko mesto. Tam so nastanjeni različni konzulati, tam je več modernih restavracij in hotelov, pa tudi varietetev in ponočnih zabavišč. Starodaven je most, ki veže staro mesto z modernim okrajem in je bil postavljen prejkone že v rimskih časih, na katere spominja tudi mogočen obok, ostanek vodovoda, ki je dovajal mestnemu prebivalstvu vodo s Črne gore. Rimljani so najbrž postavili prve temelje masivni trdnjavi

na Gradu, katera gleda s svojimi stolpi na tri ceste, ki se stekajo v mestu: od Jadranskega, Sredozemskega morja in od Donave.

Z osvojitvijo Skoplja so Srbi pridobili važno oporišče za nadaljne operacije: veliki parni mlini so pomembni za prehrano vojske, rodovitna ravan nad živili v izobilju in odprte so jim ceste na vse štiri vetrove.

V kratkem začnem razpošiljati

Žepni koledar

za delavce spleh in prometne uslužbence

za navadno leto 1913.

Ta žepni koledar je obsežnejši od dosedanjih in je jako primeren za vsakdanjo rabo. Razpošiljati se začne najkasneje 15. novembra. — Vsebinska: Koledar. — Dohodki in stroški. — Kolkovne lestvice. — Inozemske denarne vrednosti v kronski veljavi. — Množilna razpredelnica. — Stare in nove mere. — Koliko plačam osebne dohodnine. — Koliko plačam vojne takse. — Poštni in brzojavni tarif. — Dr. Viktor Adler. — Demon alkohol. — Dolžina železnice in brzojavnih naprav cele zemlje. — Priporočljive knjige založbe »Zarje«. — Najvažnejše določbe v zavarovalnici proti neizgodi. — Novi mezdni zakon za rudništvo. — Stavke v Avstriji leta 1911. — Dolžine raznih železnice na zemlji. — Tri Askercve pesmi: Poslednji akord, Svetnica, Karnevalska balada. — Za »Zarje«. — Največja mesta na zemlji. — Obrtna sodišča v južnih avstrijskih deželah. — Obrtna nadzornišva v južnih avstrijskih deželah. — Pisatelj Ivan Cankar (slika). Pomen nekaterih parlamentarnih besed. — Napoleon Bonaparte (aforizmi od sloletnici). — Beleške za vsak dan v letu. — Oglasi.

Cena posameznim izvodom 1 K, po pošti 10 vinarjev več. Z naročilom po pošti je najbolje poslati tudi denar, da se ne povečajo (s priporočilom) poštni stroški. Dobival se bo pri upravi »Zarje« v Ljubljani po zaupnikih.

Ljubljana in Kranjsko.

— **Deželni glavar dr. Šusteršič** je bil v ponedeljek na shodu papirniških delavcev v Vevčah in jim izrekel svoje simpatije. Povedal jim je, da je tudi on sam na njihovi strani, toda pomagati jim ne more. Ne vemo sicer, koliko vpliva ima deželni glavar na ravnateljstvo cvetice tovarne, ali eno pa vemo, da je Šusteršič deželni glavar, da so klerikalci že posredovali pri ravnateljstvu, toda brezuspešno. Vemo dalje, da so klerikalni možje pri kapitalistih vplivni ljudje in bi v tem primeru, če bi imeli le nekoliko resnične volje, lahko dopovedali ravnateljstvu, da mora ustreči opravičenim željam delavstva. Iz vsega čudnega postopanja klerikalcev se nam pa usiljuje misel, da je ravnatelj klerikalnim gospodom že razložil svoje stališče in da klerikalci v srcu temu ravnateljevu naziranjju pritrjujejo. Ako ne bi bilo tako, bi nastopali vse drugače, tako pa le tolažijo delavstvo, ne da bi se upali mu v lice povedati svoje mnenje in ga pozivati z odločnostjo k pravičnemu boju. To smo morali pibiti, ker klerikalci ob drugih prilikah »vse drugače brusijo svoje gobce«, in so sedaj potuhneli in pohlevni kakor jagnjiči. Dokazuje pa nam ta stavka, da je le delavska organizacija ona, ki se ne boji nikogar in dosega uspehe in apelira na delavsko solidarnost. Delavci naj si zapomnijo, da krokar krokarju ne izkljuje oči: Vevška družba je kapitalistična, klerikalna stranka pa tudi.

— **O obrtnih sodiščih** imajo delavci še čisto prav napačne pojme. Eni ne poznajo postopanja pred obrtnim sodiščem, drugi niti ne vedo, da imamo obrtno sodišče in kakšen namen ima. Na Kranjskem imamo obrtno sodišče samo v Ljubljani za ljubljanski sodni okraj. V vseh sporih o delovnem razmerju delavec lahko toži pri obrtnem sodišču, če misli, da se mu godi krivica. Pojasnila v tem oziru dobe organizirani delavci vsak dan do 7. zvečer v društvenih lokalih v Šelenburgovi ulici. Obrtno sodišče je delavska pridobitev, torej jo je treba izrabiti v prid delavstvu.

— **Skupina prisednikov obrtnega sodišča** se je osnovala v Ljubljani pred par leti. Vsekako pa bi bila potrebna taka skupina, ki bi gojila zanimanje za pravna vprašanja, ki prihajajo pred obrtnim sodiščem v poštev. Povsod so se namreč take organizacije obnesle in pri nas bi se gotovo tudi, posebno še zaradi tega, ker nimamo pravoslavne literature in smo navezani takorekoč na svojo marljivost. V kratkem skličemo vse delavske prisednike obrtnega sodišča in prosimo, da se takrat sestanka udeleže.

— **Vič.** Seja občinskega odbora je v nedeljo 3. novembra ob 2. popoldne v občinski pisarni. Dnevni red: 1. Proračun za leto 1913 in določitev doklad na vžitnino in direktne davke. 2. Mestni magistrat ljubljanski zahteva, da se sprejme v občinsko zvezo Ivan Žagar. 3. in 4. Županstvo v Dobrunjah in županstvo v Postojni zahteva, da se sprejmeti v občinsko zvezo Josip Maren in Maks Korošec. 5. Rudolf Borštnik z Glinc prosi za sprejem v občinsko zvezo. 6. Mestni magistrat ljubljanski prosi za prispevek k cesti med Rožno dolino in mestom. 7. Vincencijeva družba iz Ljubljane

prosi za podporo. 8. Določitev prispevka za posipanje pota na Rožnik. 9. Karolina Oblak z Glinc št. 42 prosi za podelitev gostilniške koncesije.

— **Nepotrebno sitnarjenje.** Iz krogov tobačnega delavstva smo prejeli: Delavstvo tobačne tovarne, kolikor ga stanuje na Viču in v bližini, se že dalj časa ogorčeno in opravičeno pritožuje nad mitnico na Tržaški cesti. Zjutraj, ko gredo delavke in delavci na delo, ali opoldne, ko prinašajo žene možem kosilo, je na imenovani mitnici nadlegovanje delavstva in sitnarjenje, kakor da bi imela mitnica opraviti z armado kontrebandarjev, čeprav je jasno in se je prevneta mitnica sama že dovoljkrat uverila, da ima čisto po nepotrebnem nadlegovano delavstvo le živila, kjer sumi v nadlegovanju delavstva neumorna mitnica kontrebandarske zaklade. Pa še nekaj smo opazili! Namreč, da razodeva naša ljudna mitnica zgolj proti delavstvu toliko nevzorne čuječnosti, dočim je proti gladih buržvazijcem naravnost angeljsko pohlevna. Delavke in delavci tobačne tovarne odločno zahtevajo, da bodi nemudoma kraj in konec temu šikaniranju!

— **Škofja Loka.** Odbor »Vzajemnosti« ima sejo v nedeljo dne 3. novembra točno ob 9. uri dopoldan v društvenem lokal. Seja je važna, ker je na dnevnem redu sledeče: Knjižnica, prireditve še ene veselice, ustanovitve pevskega odseka itd. Vabi se na obilno udeležbo. Vabljeni so tudi člani.

— **Slovensko gledališko društvo na Jese-nicah** naznanja, da se jutri v nedeljo 3. t. m. popoldne ob 3. ponovi Grillparzerjeva »Prababica«. Na to predstavo se posebno opozarjajo vnanji gostje, ker jim je popoldne zaradi ugodnih železniških zvez omogočeno posetiti predstavo.

— **Slovensko gledališče.** Predstava Rauhovega ljudskega igrokaza »Mlinar in njegova hči« na večer Vseh Svetih je bila v toliko zanimiva, ker so bile posamezne vloge v novih rokah in lahko rečem, da je sedanja razdelba vlog povsem srečna. Mlinarja je igral gospod Bratina z znatno rutino. Kreiral je vlogo po starih vzorcih in je s primerno masko in živahno igro popolnoma ugajal nedeljski publiki. V vlogi Konrada smo gledali gospoda Bukška, ki je vzbudil splošno zadovoljnost in zaslužen pohvalo s svojim mladeniško svežim nastopom. Marico je imela ga. Bukšekova. Z neznostjo in tiho boleštno je podala svojo vlogo, in dosti solz so potočile mehke dušice na račun njene uspele igre. Splošno je, bila predstava dobra, inscenacija nekoliko površna. Galerija in balkon natlačena, prve vrste parterja in lože so bile prazne.

— **Sladkor se sceni.** V Gradcu prodajajo sladkor že za 12 vinarjev ceneje kilogram. Te dne pride tudi v Ljubljano cenejši sladkor ter bo veljal kilogram 88 vinarjev na drobno, na debelo pa 86 oziroma 87 vinarjev.

— **Na balkansko bojišče** so se v četrtek odpeljali dr. Kučera in medicince Tanjšek in Slajmer. Odpeljali so se v Niš.

— **Trgatev priredi krajna skupina** poštinih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani dne 3. novembra v restavraciji pri »Perlesu« (ge. Matjan). Nastop župana z viničaricami in viničarji točno ob 6. uri zvečer. Kdor se želi v nedeljo dobro zabavati, naj pohiti na to prireditve. Vstopnina 20 vin. za osebo. Čisti dobiček je namenjen v društvene namene.

— **Umrli v Ljubljani:** Marija Urbas, hišna posestnica, 60 let. — Fran Kotar, hlapec, 25 let. — Mihael Burja, ubožec, 78 let.

— **S trebukom za kruhom.** V sredo se je povrnilo iz bosenskih šum 180 italijanskih og-ljarjev, iz Heba pa 20 Hrvatov.

— **Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske.** V času od 20. do 26. t. m. se je rodilo 17 otrok, 1 je bil mrtvorjen, umrlo je 15 oseb, med njimi 8 domačinov. Za jetiko so umrle 4 osebe, med njimi 3 tučci in vsled nezgode 1. V zavodih je umrlo 10 oseb.

— **Samomor na Posavju.** Obesil se je večeraj na zidu svoje hiše posestnik Jeromen na Posavju. Vzrok: Žalostne družinske razmere. Ko si je nesrečnik prvič poskusil končati življenje, so ga otroci prepadli: vdrgili so tekli opozoriti sosedo, a preden so dospeli odrasli ljudje iz sosesčine, je samomorilec izdihnil.

— **Novorojenčka je umorila.** Dne 22. oktobra t. l. sta našla otroka Mišelčiča iz Učakovca v Kulpi mrtvorjenega novorojenčka. Obvestila sta takoj sosedo in orožništvo. Na otroku se je takoj konstatiralo, da je zadavljen, ker je imel vrbo okoli vratu. Domačini so takoj osu-mili Ana Kruševc iz Učakovca, katere mož je že deseto leto v Ameriki in katero so videli okolu reke hoditi. Po dolgem je priznala, da je ona otrokova mati. Zdravnika sta konstatirala, da je otrok ob porodu živ in dihaval in da je umrl nenaravne smrti. Kruševcevo so zaprli in bo čakala smrtni obravnav.

— **Beg skozi dimnik.** Skozi dimnik sta pobegnili pri okrajnem sodišču v Senožcih zaradi postopanja aretirana 37letni dninar Rudolf Gregoratsch in njegov 17letni sin Fran, oba iz Solnograda.

— **Vlom v občinsko blagajno.** V občinsko blagajno je bilo v četrtek ponoči vlomljeno v Hotiču pri Litiji. Tatovi so odnesli 2300 K denarja in dve hranilnični knjižici.

— **Izgubljen in najdeno.** Stanislav Skladnik je izgubil srebrno uro z verižico. — Piskrovez Avgust Pia je izgubil denarnico, v kateri je imel 17 kron denarja. — Marija Podverškova je izgubila denarnico, v kateri je imela čez 20 K denarja. — Antonija Bičeva je našla denarnico z večjo vsoto denarja.

Kinematograf »Ideal«. Spored za soboto 2., nedeljo 3. in ponedeljek 4. novembra 1912: 1. Atene. (Potovalna slika.) 2. Dijaški bumel. (Velekomično.) 3. Stud pred grehom. (Zanimiva italijanska drama.) 4. Pavlina je muhasta. (Amerikanska veseloigra.) 5. K balkanski vojni. III. serija. 1. Demonstracije za vojno v Carigradu. 2. Odhod čet iz Carigrada. 3. Odhod čet iz Sofije. 4. Turki v boju pred Tuzijem. 5. 6000

turških in albanskih ujetnikov v Podgorici. 6. Dovažanje živila za črnogorska taborišče. 7. Ujetniki. 8. Črnogorci naskočijo Tuzi. 6. Zentev po pameti. (Krasna veseloigra v dveh dejanjih. Samo zvečer. 7. Maks in njegov tekmeč. (Velekomična učinkovitost z Maks Linderjem.)

Stajersko.

— **Javen ljudski shod v Trbovljah.** V nedeljo dne 3. novembra 1912 ob 3. popoldne bo na dvorišču »Delavskega doma« velik javen ljudski shod. Na dnevnem redu bo: »Odobritev dodatka k službenemu redu.« Z ozirom na važnost dnevnega reda vabimo vse pri rudniku vpisleno delavstvo na čim večjo udeležbo. Velika udeležba na tem shodu je tudi zato potrebna, da bo protest kar najmočnejši. V nedeljo torej vsi na shod.

— **Trbovlje.** V sredo dne 6. listopada t. l. ob 2. popoldne bo redna seja občinskega odbora v posvetovalnici, in sicer s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Poročilo predsednika. 3. Proračun občine za leto 1913, poročevalec gospod Kramar. 4. Tedenski sejni v Trbovljah, poročevalec sodrug Sitter. 5. Oddaja dosedanjih orožniških prostorov v Hrastniku, poročevalec gosp. Dežman. 6. Podzakup občinskega lova, poročevalec gospod Heinrich. 7. Volitev načelnika in njegovega namestnika komisije za cenitev škode, povzročene po divjačini v Trbovljah; poročevalec gosp. Kramar. 8. Prošnja Martina Vrečke za plačo povišane stanarine občinskega zdravnika dr. Žižek, poročevalec gosp. Goropevšek. 9. Več prošnji za sprejem v občinsko zvezo, poročevalec gosp. Kramar. 10. Predlogi in nasveti.

— **Proračun občine Trbovlje za leto 1913** izkazuje sledeče postavke: Dohodki: II. Iz občinskega premoženja (zemljišč, poslopij, pohištva itd.) K 2700. III. Iz pravic K 100. V. Iz pristojbin K 1500. Izdatki: II. Za ohranitev občinskega premoženja v uporabnem stanju K 2450. III. Splošni upravni stroški K 16791. V. Za varnostno redarstvo K 690. VI. Za sejm-sko redarstvo K 1896. VII. Za požarno redarstvo K 1500. IX. Za zdravstveno oskrbo K 23596. X. Dodatek občinske blagaine — ubožni K 8000. XI. Ceste K 7688. XII. Za poljedelstvo K 800. XIII. Za pouk, prosveto in umetnost K 29570.30. XV. Za vojaške namene K 400. XVI. Za volitve K 1000. XVII. Stroški za občinske dolgove: K 5500. XIX. Pri vremenskih dogodkih K 300. XX. Druge svrhe, in sicer remuneracije K 2260, mlin K 6776.82, zvonik K 5534. Skupaj K 114.752.12.

Vabilo na naročbo.

Zarja izhaja vsak dan ob 11. dopoldne in stane naročnina

Za avstro-ogrske kraje:	
celoletna	K 21.60
polletna	10.80
četrtletna	5.40
mesečna	1.80
Za Nemčijo:	
celoletna	K 26.40
polletna	13.20
četrtletna	6.60
mesečna	2.20

Za ostalo inozemstvo celoletno 36 kron in sicer s pošiljanjem na dom ali po pošti. Naročnino je pošiljati naprej.

Posamezna številka 8 vln. v administraciji in tobakarnah:

Naročnina se pošilja pod naslovom: Upravišništvo »Zarje« v Ljubljani.

Goriško.

— **V Nabrežino!** Našim cenjenim naročnikom in odjemalcem »Zarje« naznanjamo, da imamo od 1. novembra 1912 v Nabrežini filijalko naše ekspedicije. List se pošilja od 1. novembra skupaj tako da bo dospel z vlakom, ki prihaja tja okolo pol 2. popoldne, in se bo takoj od kolodvora dostavljala po raznašalki. S tem dosežemo, da dobe cenjeni naši naročniki list veliko preje, kakor po pošti. Upamo, da bodo naši sodrugi to uvaževali. Ekspedicijo bo vodil sodrug A. Ivančan, tajnik v Nabrežini, štev. 206, kateremu smo poverili tudi inkaso naročnine in sprejemanje novih naročnikov in sicer od 1. t. m. naprej.

— **Solkan.** V soboto smo imeli občni zbor politične organizacije. Zbor je pozdravil v ime-nu predsedništva sodr. A. Jug in je podal tudi tajniško in blagajniško poročilo. V poslovnem letu se je razprodalo skoro za 100 K strankinih znamk, ki so se večinoma že odračunile okrajni organizaciji. Pol. organizacija šteje sedaj 49 članov, ki s polivalnostjo plačujejo agitacijski prispevek. Od ustanovitve se je število članov pomnožilo na 28. Organizacija se je udeležila majskega praznovanja in je bila tudi na veselici okr. organ. mnogoštevilno zastopana. Važen političen dogodek v vasi so bile občinske volitve, ki je o njih sodrug Srebrnič poročal in povdarjal nazadnjaštvo nasprotnih strank. Naravnost razmoten je bil nastop naprednjakov voditeljev, ki so zapustili svoje pristaje in se strnili s klerikalno stranko. Pa tudi klerikalna stranka se ne more ponašati s politično, kaj že demokratično disciplino. Može, ki jih najvišje cenijo, so se kar puntali proti revnejšim pristajšem in se izjavljali za zadovoljne z magnati liberalne stranke. Tako je seveda tudi prišlo, da je dobil tretji razred revnih slojev, za svoje kandidate same magnate, ki naj bi mu bili njegovi interesi zastopniki v občinskem svetu. Nekaj liberalcev je zadnji hip postavilo nekdo opozicionalno listo, a ta je le zapečatila naprednjakso breznačelnost. O tem predmetu se je razvila na zboru živahna debata. Sodr. A. Jug je zanikal potrebo se udeleževati obč. volitev, doker ni splošne volilne pravice in tudi v slučaju zmagne je maloštevilnost socialističnih zastopnikov brezpomembna. Temu nasproti je

Cementne cevi
v vseh merah,
barvaste plošče
itd.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp. Ljubljana

Pisarna, delavnica in skladišče na Tržaški cesti. — Telefon šte. 296.

Stopnjice, bal-
koni, spome-
niki, stavbni
okraski itd.

izražal sodr. Srebrnič mnenje, da bi bile občin-
ske volitve tudi v sedanjem položaju za stran-
ko dobra politična šola za prihodnje volitve in
programatičen nastop stranke bi bil učinku-
lo, ker bi vsaj deloma zrevolucioniral tretji
razred. Nato so sledile volitve. V odbor so bili
izvoljeni sodrugi: A. Jug, Perko, A. Komel, in
Gabrijelčič. V okrajni odbor je bil izvoljen
Perko.

Trst.

— Petdeset let dela! Podružnica Trst I.
splošna in pravovrstnega društva želez-
ničarjev ter ž njo vse tržaško delavstvo ob-
haja izredno slavlje — petdesetletni službeni
jubilej delavca. Sodrug Anton Stauder je tisti
srečnik, ki se je bojeval 50 let za življenje zve-
sto, ramo ob ramo s svojimi sotrpini in ki je
danes predmet splošnega občudovanja. Rojen
v Bolcanu na Tirolskem je prišel kot 23le-
ten mladenič v Trst in vstopil kot sluga v neko
slaščičarno. Leta 1862 je vstopil kot delavec k
južni železnici. Kot nosač je imel 68 krajačev
dnevne plače, pozneje kot tehničar na oddelku
za prilago 1 goldinar 30 krajačev. Od leta
1903 do 1911 je bil čuvaj na vratih z dnevno
2 K 60 vin. in šele letos je bil sodrug Stauder
imenovan za stalnega delavca II. akordne kate-
gorije, s čimer je dosegel pravico do napre-
dovanja v plači, ki je prej ni imel. — V trdem živ-
ljenjskem boju je stala dolgo dobo 48 let ob
strani družica, ki je delila z njim vesele in ža-
lostne dneve in ki se danes z njim veseli izred-
nega slavlja. — Podružnica železničarske or-
ganizacije priredi častitljivemu jubilarju na
čast v nedeljo 3. novembra v veliki in mali dvor-
ani Delavskega doma veselico, ki se začne ob
7. zvečer in pričakovati je, da z obilnim obiš-
kom počasti delavskega veterana vse tržaško
in okoliško železničarstvo in tudi delavstvo
drugih strok. Srečnemu jubilarju naše najiskre-
nejše častitke!

— Predavanje. V nedeljo, dne 3. novembra
t. l. ob 5. popoldne predava v »Delavskem
domu«, ul. Donnina 15, dr. Anton Vošnjak
vseučiliški docent v Zagrebu o predmetu Rous-
seau in njegov ustavni ideal. Vstopnina 20 vin.
O velikani in filozofu francoske revolucije nam
bo predaval prvi slovenski docent na zagreb-
ški univerzi. — Nudi se nam torej zopet izredni
umetniški užitek. Prijatelji izobrazbe naj izra-
bijo to priliko v čim večjem številu.

Državni zbor.

Dunaj, 31. oktobra.

Poslanska zbornica je danes končala prvo
čitanje proračuna, ki se je odkazal proračun-
skemu odseku v posvetovanje. Izmed vseh dan-
šnjih govornikov sta mogla zbuditi nekoliko
pozornosti edino dr. Leo, načelnik poljskega
kluba, in glavni protigovornik profesor Masa-
ryk. Dr. Leo je zaježil svojega starega konji-
ča, pa je pripovedoval o ustanovitvi delovne
večine, ki naj izvede finančno reformo, to se
pravi, ki naj naloži novih davkov delavskemu
prebivalstvu in širšim slojem. To se imenuje
avstrijska umetnost vladanja.

Podajemo poročilo.

Na dnevnem redu je nadaljevanje prvega
čitanja državnega proračuna.

Nemški agrarec Goll govori za proračun.

Poslanec Grafenauer (slov. klerikalec) kri-
tizira postopanje koroških nemških nacional-
cev do slovenskega prebivalstva.

Poslanec dr. Leo se navdušuje za balkan-
sko klanje, želi, da se ohrani evropski mir, ta-
koj za tem pa zatrobi v trobento avstrijskih
»življenskih interesov« na Balkanu. Povdarja
potrebo skupnega poljskega in rusinskega dela
sprito velikanske agitacije. Govori o finančni
stiski dežel, o potrebi finančne reforme. Govor
ministrskega predsednika je sicer podal poli-
tični, finančni in gospodarski program, ki pa
se ne bo dal izvesti brez organizirane delovne
večine.

Za njem je govoril nemški nacionalc Pol-
lauf, nakar se je debata zaključila.

Glavni govornik za, nemški nacionalc
Ganser, je seveda govoril za odkazanje prora-
čuna z vsem predlogami odseku.

Glavni govornik proti, profesor Masaryk
očita vladi zanikarnost v češkem spravnem
vprašanju. Nato krene k vnanji politiki in meni,
da mora gniti Turčija izginiti iz Evrope, ker
je popolnoma nesposobna za reforme. Nespo-
sobna pa je tudi evropska diplomacija, ki za-
hleva od Turčije nemožnih reform. Potem je
brnil Rusijo, češ, da ni kriva balkanske vojne,
ker so njeni interesi v Aziji (?). Slednjič se je
zavzemal za parlamentarniziranje kabineta.

Po stvarnem popravku poslanca dr. Levic-
kega, v katerem je izjavil napram dr. Leu, da
zavlačuje poljski klub uresničenje galske vo-
lilne reforme, se je odkazal državni proračun
odseku.

Državno sodišče.

Posanec dr. Stransky vprašuje predsed-
nika, ali hoče poskrbeti, da se vendar konsti-

tuir državno sodišče. Državno sodišče se je
ustanovilo po zakonu o odgovornosti ministrov
iz leta 1867, ampak se doslej še ni konstitu-
iralo. Zategadelj obtoženega ministra ni možno
izročiti pristojnemu sodišču.

Predsednik dr. Sylvester odgovarja, da so
funkcije članov državnega sodišča potekle. Na
prihodnje posvetovanju starejšinstva bo
opomnil o volitvi novih članov in bo stopil z
vlado v stik, da poskrbi način konstituiranja.

Prihodnja seja bo v ponedeljek ob 3. po-
poldne.

Vestnik organizacij.

Šišenska podružnica »Vzajemnosti« ima sejo jutri
v nedeljo 3. t. m. ob 10. dopoldne v pisarni konzumnega
društva. Odborniki naj se je zanesljivo udeležijo.

Šišenska podružnica »Vzajemnosti«. Blagajnik po-
družnice sprejema članske prispevke vsako nedeljo od
11. do 12. dopoldne v lokalni železniški podružnici
Kolodvorska cesta 56/1, zraven pisarne konzumnega društva
ter prosijo cenjene članice in članice, da pridejo tjejak odraču-
nati prispevke. Članarino pa sprejema tudi sodrug Jurčič v
prodajalni »Konzumnega društva«.

Listnica uredništva. Sodrug B. v T.: Klise je za ro-
tacijski stroj žal neraben.

Zadnje vesti.

Vojna na Balkanu.

TURŠKI PORAZ PRI LJULE BURGASU.

Sofija, 1. novembra. V splošni bitki s tur-
ško glavno armado, broječo okoli 150.000 mož,
ki se je razvila med Bunar Hisarjem in Ljule
Burgasom in trajala tri dni, je bolgarska ar-
mada popolnoma sovražnika porazila in ga pri-
silila, da je vsled silnega napada zapustil svoje
utirjene postojanke.

Bolgarska vojska zasleduje sovražnika, ki
se umika v velikanskem neredu in paniki proti
Saraju in Čorlu. Veliko število topov, prapo-
rov in trofej poleg znatne množine streliva so
Bolgarji uplenili, ki so tudi mnogo Turkov za-
jeli. Bolgarske izgube so razmeroma neznatne.
Vasi Ajvali pri Ljule Burgasu in Maras za-
padno od Odrina so Turki zažgali in poklali
vse krščansko prebivalstvo. Tudi vse vasi v
melnški okolici so požgane.

Sofija, 1. novembra. Odločilen za bolgar-
sko zmago pri Ljule Burgasu je bil stranski
napad na turško zapadno krilo pri Muratliju.
Turki so doživeli strahovit poraz in so bežali
v velikem neredu. Zdj se zbirajo na cesti
Čataldzo na poslednji odpor. Bolgarji prega-
njajo sovražnika z vso odločnostjo, da prepre-
čijo povratek reda v turški armadi. Izgube
Turkov so strašne. Na turški strani se je bo-
jevalo do dvestotisoč mož; Bolgarji so bili po
številu mnogo šibkejši. (?)

Sofija, 2. novembra. Doslej so poročila o
turškem porazu pri Ljule Burgasu še zelo
redka. Prvo poročilo je prišlo sem iz Cari-
grada preko Dunaja in je raznelo velik entu-
ziazem. Z veliko napetostjo so pričakovali ofi-
cialne potrditve, ki pa je prišla šele pozno po-
noči. Bila je vest iz Stare Zagore, obstoječa
iz ene same besede »bej-strasta«, to se pravi
»sijajno«. Vest se je bliskovito razširila po
vsem mestu in rodila nepopisno veselje. Bitka
je bila strašna; trajala je tri dni in tri noči brez
prestanka. Stalo si je nasproti 170.000 Bolga-
rov in 250.000 Turkov. Generalu Dimitrijevu
je zdaj odprta pot v Carigrad. Turško glavno
mesto je v daljavi 30 kilometrov opasano s
celo vrsto fortov, ki pa so večinoma stari in
nerabni. Večino teh utrdb so bili že Rusi po-
rušili v zadnji rusko-turški vojni in so prodrli
do San Stefana, kar se mora Bolgarom še lažje
posrečiti. O operaciji samih tukajšnjih mero-
dajni krogi najstrožje molče. Z največjo paz-
nostjo se ogibajo vsemu, kar bi utegnilo izdati
tudi le približne podatke o bolgarskih postojan-
kah, o sili čet, o številu mrtvih in ranjenih. Iz
tega razloga tudi ne pišejo oficirji in moštvo na
boljšču domov, prav tako tudi ranjeni o vsem
strogo molče. Pri Čataldži bodo imeli Bolgarji
ugodnejši teren za obstreljevanje fortov, ki
branjijo Carigrad, ker jim bodo nudili veliki
gozdovi dobro zavetje. Turki napravljajo pri
Čataldži majhne trdnjave in okope, kar kaže,
da pričakujejo tudi tam boja.

OBLEGANJE ODRINA.

Sofija, 2. novembra. Čete generala Iva-
nova nadaljujejo obleganje Odrina (Drinopolje).
Obleganje je stopilo zadnja dva dni v odločilno
fazo, ker so Bolgarji postavili velike obležne
topove in bombardirajo z veliko silovitostjo
trdnjavo, ki se ne bo dolgo upirala, čeprav je
v njej 50.000 mož posadke. Pripovedujejo, da je
srečal kralj Ferdinand v Stari Zagori katoli-
škega patra Salvatorja, ki sledi četam kot ka-
toliški vojaški duhovnik, pa ga je vprašal:
»Ali je v Odrinu katoliška kapela?« Ko mu je
pater pritrdil, je dejal kralj: »No, potem boste
lahko brali v Odrinu mašo.«

TURŠKI USPEHI V ODRINSKI OKOLICI.

Carigrad, 1. novembra. Turško časopisje
hvali položaj turške armade v Odrinu. »Jeni

Gazetta« poroča, da prodirajo turške čete v
smeri proti Svilenu (Muštafa-paša) in da se
Bolgarji z velikimi izgubami umikajo. En ar-
madni zbor se je pomaknil proti Kadikioju,
drug proti Marasu in zasedel Čermen. V Ka-
dikioju je ostala sovražna kolona. Iz Čif Ekme-
kikioja so Turki pregnali Bolgare in zaplenili
deset bolgarskih topov. Z odrinskih utrdb so
Turki bombardirali bolgarske okope, obstre-
ljevali so tudi dva bolgarska zrakoplova in
eden je padel k tlom. Tudi v boju pri Ljule Bur-
gasu so zaplenili deset topov. (?)

SRBI SO ZAVZELI TETOVO.

Belgrad, 1. novembra. Od Veleša proti Pri-
lepu prodirajoče srbske čete so včeraj zasedle
Tetovo, ki je važna turška postojanka.

SRBI SO OSVOJILI PRIZREN.

Belgrad, 1. novembra. Iz Straže poročajo,
da so Srbi včeraj naskokoma zavzeli Prizren.
Zaplenili so mnogo živil, pušk in municije ter
vneli 750 Arnavtov.

ALBANSKI SE VDAJAJO.

Belgrad, 2. novembra. Po porazu pri No-
vem Pazaru in Prištini beže Albanci v gore
in se vračajo v svoje vasi. Prostovoljno izro-
čajo orožje in nosijo v znamenje, da se podvr-
žejo, srbsko trobojnicu na desni roki.

SRBSKA NARODNA SKUPŠČINA V SKOP- LJU?

Belgrad, 1. novembra. »Pravda« poroča,
da namerava srbska vlada sklicati narodno
skupščino v Skoplje, da proglasi aneksijo oku-
piranega ozemlja.

GRŠKA TORPEDOVKA POTOPI TURŠKO OKLOPNICO.

Atene, 2. novembra. Grška torpedovka
št. 12 je vdrla v solunsko luko in uspešno lan-
sirala turško oklopnico Feth-i-bulent. Oklop-
nica se je potopila. Torpedovka se je nepoško-
dovana vrnila v Catinio.

ČRNOGORCI V PEČI.

Cetinje, 1. novembra. Uradno se potrjuje,
da je general Vukotić, pozdravljen od prebiva-
lstva, zasedel Peč. V starodavni cerkvi srb-
skega patriarha je bila zahvalna služba božja.

ZAVRATEN TURŠKI NAPAD.

Rieka, 2. novembra. Ob zavratnem tur-
škem napadu, ki so ga uprizorili Turki pod za-
ščito bele zastave na črnogorske čete, je bil
tudi polkovnik Ruganović obkolen in umorjen.
Šele ko so sovražnika pregnali, so dobili Ru-
ganovićevo truplo.

PRED KLANJEM KRISTJANOV V SKADRU?

Rieka, 2. novembra. Krožijo govorice, da
so se Turki odločili za klanje kristjanov v
Skadru. Knezoškof Seregi in mnogo kristjanov
je pribežalo v avstro-ogrski konzulat.

ČRNOGORSKI USPEHI.

Cetinje, 1. novembra. Včeraj so Turki za-
man poskušali, nazaj zavzeti Široko. Pred Ma-
rašem se je vdal generalu Martinoviću vodi-
telj rodu Škerli.

VZROK TURŠKIH PORAZOV.

Carigrad, 2. oktobra. Med carigradskim
prebivalstvom rase ogorčenje proti armad-
nemu vodstvu, kateremu se pripisuje vsa kriv-
da. Pri nastavljanju generalov so bili merodajni
politični nagibi. Nesposobni Abdulah paša, ka-
teremu so pred nekaj dnevi odvzeli poveljstvo
rumilske armade je bil — vodja vojaške lige.
General Zekki paša, ugonobitelj vardske ar-
made, je bil podpoveljnik mladoturških revolu-
cijskih čet, ki so leta 1908 pod vodstvom Ma-
h-mud Šefket paše marširale proti Carigradu.

TURŠKA OJAČENJA.

Carigrad, 2. novembra. Iz Alepa je odšlo
32 sirskih bataljonov.

VELESILE POŠILJAJO BOJNE LADJE NA TURŠKO.

Dunaj, 2. novembra. Bojna ladja »Cesa-
rica in kraljica Marija Terezija« je odplula v
Solun, da štiti avstro-ogrske državljane.

Kaneja, 2. novembra. Angleška bojna ladja
je odplula v Solun.

Toulon, 1. novembra. Oklopnice »Leon
Gambetta«, »Jules Ferri«, in »Viktor Hugo« so
odplule pod poveljstvom kontreadmirala Dar-
dige du Fourmeta v Syro.

AVSTRIJSKA VOJNA ESKADRA ODPLOVE V SOLUN?

Berlin, 1. novembra. »Voss. Zeitung« po-
roča iz Trsta, da je avstrijska eskadra priprav-
ljena, da odplove pred Solun, kjer utegnejo na-
stati nemiri proti kristjanom (?). Pred Solun

sta dospeli dve angleški bojni ladji od Malte;
moštvo je prepovedano izstop na suho.

POSREDOVANJE VELESIL.

London, 2. novembra. Včeraj so oficijalno
razglasili, da bodo vsled turškega poraza v
Traciji velesile skupno posredovale v Cari-
gradu in glavnih mestih balkanske četvero-
zveze, da napravijo konec krvoprelitju.

ATENTAT NA CUVAJA.

Zagreb, 1. novembra. Snoči ob 8. je prav-
nik Planinšak izstrelil tri kroglice iz browninga
na komisarja Cuvaja, ki ga je opazil pri oknu
banske palače. Streljal je na 34 korakov daljave
in so vsi trije strelji izgrešili svoj cilj. Nato je
napadaec ustrelil nase in se zgrudil v krvi na
tla; izdihnil je pred vratni bolnišnice, kamor
so ga prepeljali. Planinšček je doma iz Zagorja,
je pravnik v tretjem letu in je bil nastavljen kot
pomagalni uradnik v deželnem statističnem ura-
du. Policija se trudi na vso moč, da prikrrije
atentat in poroča le o samomoru.

IZ AVSTRIJSKE MACEDONIJE.

Občinski svet v Koprivnici razpuščen.
Zagreb, 2. novembra. Vlada je razpustila
občinski svet v Koprivnici in postavila vlad-
nega komisarja na čelo mestne uprave. Občin-
ski svet je bil razpuščen zategadelj, ker je
opozicionalen.

OGRSKI PARLAMENT.

Vladni mameluki sami.

Budimpešta, 1. novembra. Tudi včeraj je
zastražila prostor pred parlamentom policija,
žandarmerija in vojaštvo. Opozicionálni po-
slanci so se zbrali v klubskem lokalni ljudske
stranke in so poslali od tam deputacijo štirih
članov pogledat, ali je pred parlamentom vo-
jaštvo. Nato so sklenili, da ne prirede običajne
protestne manifestacije pred parlamentom. Ob
pol 11. je otvoril predsedniški lopov Tisza
»sejo«. Ministrski predsednik Lukacs predloži
zakonski načrt o ustanovitvi parlamentarne
straže!!! Predloga se odkaže upravnemu in
brambnemu odseku. Brez debate se sprejme
predlog poslanca Kammererja, da se izvoli od-
sek 21 članov za poslovni red. Izvolitev se po-
stavi na dnevni red ene prihodnjih sej. Z ozi-
rom na bližnje delegacijsko zasedanje in z ozi-
rom na posvetovanja odsekov »zbornica«
sklene naročiti predsedniku, da določi dan pri-
hodnje seje. Nato se »seja« zaključí.

Za zaščito Tiszinih rokovanjstev.

Budimpešta, 1. novembra. Zakonski načrt,
ki ga je včeraj predložil ministrski predsednik
svojim mamelukom, določa ustanovitev zbor-
nične straže, ki se je predsednik lahko poljubno
posluží, da pomeče sebi neljube poslance iz
zbornice. Straža obstoji kvečjemu (!) iz 60
mož, ki se prostovoljno javijo za ta zakono-
lonski rokovanjski posel.

Socialni demokratje proti vojni.

Budimpešta, 31. oktobra. Predvčerajšnjem
so priredili socialni demokratje 14 shodov, ki
so protestirali proti novim vojnim bremenom
in proti slehernemu vmešavanju monarhije v
balkanske zmede.

Tisza, ljubljeneč naroda.

Budimpešta, 1. novembra. Ko je včeraj
dopolodne grofovski lopov Štefan Tisza peš za-
pustil zbornično poslopje, so ga ljudje na ulici
ponovno spoznali in ga navdušeno pozdravili
s klici: »Abzug!« Tisza je odšel v nacionalno
kazinó, pred katero se je nabralo 50 oseb, ki
so mu ponovno prirejali ovacije s klici: »Ab-
zug!« Čez pol ure je krenil priljubljeni gospod
grof proti domu; na potu ga je spremlilo kakih
150 oseb, ki so neumorno vzklíkali: »Abzug!«
Priletelo je proti njemu tudi nekaj kamenja, a
ni bil zadet. Policija je razkropila Tiszino
spremstvo.

POSVETOVANJE MODERNISTOV.

Rim, 1. novembra. »Messaggero« poroča
iz Napulja: Tu je bilo posvetovanje moderni-
stov, ki so se ga udeležile različne agitacijske
podružnice v Italiji in mnogoteri aktivni in
bivši duhovniki ter laiki. V debati se je skle-
nila vztrajnejša propaganda za cerkvene re-
forme, zlasti odprava celibata. Drugi moder-
nistovski kongres bo baje prihodnje leto v
Rimu.

NA SMRT OBSOJENI POLICIJSKI LAJTNANT.

Novi Jork, 1. novembra. Na smrt obs-
ojenega policijskega lajtnanta Beckerja so pre-
peljali v Singing v samotno celico. Usmrtitev
so še preložili, ker je proti razsodbi vzklic, ki
se utegne rešiti šele čez eno leto.

Odgovorni urednik Fran Bartl.

Izdaja in zalaga založba »Zarje«.

Tiska »Učiteljska Tiskarna« v Ljubljani.

Nesreča pride

pravijo navadno, če zbolí mož, reditelj družine,
ter ga nadlegujejo razne bolečine, da se vleže
k peči, ne more več delati za ženo in otroke
in ne more ničesar več zaslužiti. Pameten člo-
vek pa ne tarna, ampak uporablja v takih slu-
čajih izkušnje drugih.

Ne malo bi utegnilo našim čitateljem kori-

stiti sledeče pismo, ki je je pisal Nj. eksclenca
Leon baron Freytagh-Lorinhoven, deželni svet-
nik Veselovega viteštva in carski ruski pravi
državni svetnik v Arensburgu, Poveljniška ce-
sta 5, otok Ösel, pokrajina Livonija. To pismo
se glasi: Za svojo dolžnost nasproti drugim
ljudem smatram, da kjer le morem, priporočam
izborni Fellerjev fluid z znakom »Elsafluid«.
Opozoril sem na imenitno sredstvo študijskega
prijatelja petrograjskega zdravnika in sem imel
priložnost ozdraviti nekega drugega petro-

grajskega zdravnika, ki ima tukaj veliko ko-
pališče za blatne kopeli, s Fellerjevim Elsa-
fluidom revmatičnih bolečin v rami, ko so nje-
gova lastna sredstva odrekla. Tudi neki zdrav-
nik v Gdanskem v zahodni Prusiji uporablja
v svoji praksi Fellerjev fluid in tako želim v
blagor človeštvu temu izdelku vedno večje raz-
širjenje in njegovemu izumitelju zaslužen
slavo. Menimo, da bodo naši čitatelji tudi po-
izkusili s Fellerjevim fluidom z znakom »Elsa-
fluid«, če bodo tožili o bolečinah. Iz izkušnje

rečemo, da bodo potem sveži in sposobni za
delo, ker, kakor smo pogostoma slišali, se ta iz-
delek obnese zoper različne bolečine, kakor
trganje v ledju, bolečine v križu in členih, hrbtu
in prsih. Ravnotako ga hvalijo zoper bolečine
v grlu in bodenje ob strani in prepirali smo se
o zdravilnem, kašelj pomirjajočem in osvežujo-
čem učinku. Tucat za poizkušnjo stane 5 K
franko pri lekarnariju E. V. Feller v Stubici,
Elsatrg 252, Hrvatsko.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Brez konkurence!
Krasne novosti jesenskih oblek in površnikov do-
mačega izdelka. Za naročila po meri največja
izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba. Najnižje cene.

Kavarna Leon
Celo noč odprto
Celo noč odprto

Močnoglasne harmonike iz-
deluje najbolje in najceneje
Franc S. Jošt
Gradec 25, Lazaretskega št. 1
Cenik zastoj! V reparaturo
vposlane harmonike se po-
štne prosto nazaj pošlje.
Mnogo zahvalnih pisem dokazuje dobroto mojih
izdelkov.

Nova hiša v Trbovljah

zraven rudokopa, obstoječa iz 7 sob in 2 kleti,
posebno pripravna za obrtnika, se prodaja ali
da v najem. Pri hiši je 1050 sežnjev zemlje. Na-
tančneje v Trbovljah, Stara kolonija št. 289,
pri Smuku.

Ceno postelino perje!

Najboljši češki nakupni vir!

1 kg sivega, dobrega, pu-
ljenega 2 K; boljšega 2-40
K; prima polbelega 2-80K,
belega 4 K; belega puha-
stega 5-10 K; velefinega
snežnobelega, puljenega,
6-40 K, 8 K; puha sivega
6 K, 7 K, belega, finega
10 K; najfinejši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg
naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rde-
čega, modrega, belega
ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga,
120 cm široka, z dvema zglavicama, 60 cm dolgi,
60 cm šir., polnjena z novim sivim, prav stano-
vitnim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh
24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K
zglavnice 3 K, 3-50 K, 4 K. Pernica, 200 cm dolga,
140 cm šir. 13 K, 14-70 K, 17-80 K, 21 K, zglavnica,
90 cm dolga, 70 cm šir. 4-50 K 5-20 K, 5-70 K, spodnja
pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga,
116 cm šir. 12-80 K, 14-80 K. Razpošilja se po po-
vzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko
zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni
cenovniki gratis in franko.

S. Benisch, Dešenice št. 758, Češko.

Kovaški pomočniki

kateri so zmožni tudi na primozu delati se sprej-
mejo v tovarni vozov

Peter Keršič, Sp. Siška pri Ljubljani.

ZASTONJ

ni nič, ampak za 1 K 80 vin. dobiš „Zarjo“ ves
mesec. Vsak delavec mora biti nanjo naročen.

Vedno krasne novosti, dobro blago
in po že znano najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specialna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, la kakovosti; moško,
žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov in čepic.
dalje čepic za dame, deklice itd. ter velika izbira najmodernejše kuhovine.

MOJA ŽENA

in vsaka pametna in varčna gospodinja rabi namesto dragega kravjega sirovega, kuhanega
ali namiznega masla boljše, zdraveje, redilneje in izdatneje in skoro polovico ceneje

margarino „Unikum“

Dobiva se povsod ali pa naroča naravnost.

Združene tvornice za margarino in sirovo maslo
Dunaj, XIV. Diefenbachgasse 59.

Konfekcijska trgovina

MAČEK & KOMP., LJUBLJANA

založniki c. kr. priv. južne železnice

Franca Jožeta cesta št. 3

priporoča veliko izbiro jesenskih novosti za gospode in dečke.

Naročila po meri se izvrše točno in solidno,
Strogo realna postrežba. Najnižje cene.

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu si dovoljujem s tem najvljudneje nazna-
njati, da sem prevzel z današnjim dnem

hotel „Tivoli“.

Najboljša in najsolidnejša postrežba
Češka in dunajska kuhinja.
Vsak čas sveža kava. Zmerne cene,
Mesečne sobe po zmernih cenah!

Slavnemu občinstvu se priporoča za mnogobrojni obisk

ALEKSANDER HEGER, najemnik hotela „Tivoli“.

V zalogi je vedno
do 500 kosov od
2 do 60 K komad,
tako da si vsakdo
lahko izbere.

Ob nedeljah se do-
bivajo venci v isti
hiši v I. nadstr.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi vljudno priporočam
največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev in trakov

z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.

FR. IGlič Ljubljana,
Mestni trg št. 11-12.

Ustanovljeno leta 1900.

Odlikovana:

Paris 1889

London 1903

Ob pričetku šol

priporoča trdka

Gričar & Mejač

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo vsakovrstnih izgotovljenih
oblek za dečke in deklice.

Sobe v hotelu zaradi
centralne kurjave ob
vsaki uri
pozimi tople.

Prenovljena najelegantnejša

kavarna

z vsemi sredstvi.

Izborna kava.

V vseh prostorih centralna kurjava!

Grand hotel Union v Ljubljani

Najuljudnejša postrežba!

Ravnatelj: Friderik Mayer.

Prenovljena najelegantnejša
restavracija.

Plzensko pivo „Prazdroj“
in marčno pivo
vedno sveže.

Pristna vina.

Izborna kuhinja.